

Kemer İlçesindeki Esnafın Turizm ve Turist ile İlgili Tutumları

Artisan attitudes towards tourism and tourist in Kemer district

Cemali Sarı^{*1}, Sinem Eren Bayraktar

¹Akdeniz Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Antalya.

Öz: Kemer; hem doğal hem de kültürel coğrafya özellikleri ile ulusal ve uluslararası boyutta tanınırlığı olan önemli bir turizm merkezidir. Bu çalışmada temel amaç; Kemer’de faaliyet gösteren esnafın turizm ve turist ile ilgili tutumlarını belirlemek, şehrin turizm planlamasında paydaşların fonksiyonlarını ortaya koymaktır. Çalışma, Kemer, Beldibi, Göynük, Çamyuva ve Tekirova mahallelerinde turistik ürün satan günlük/haftalık pazarındaki esnafları kapsamaktadır. Yapılan çalışmada veri toplama aracı olarak nicel araştırma yöntemi uygulanmıştır. Esnafın turizm, turistlerle ilgili tutumlarını belirlemeye yönelik 42 sorudan oluşan ve beşli Likert ölçeği kullanılarak hazırlanan anket 2017 yılı Haziran-Aralık aylarında görüşmeyi kabul eden 200 kişiye uygulanmıştır. Kemer’de esnafın turizme ilgi duyduğu, turisti misafir, dost arkadaş olarak gördüğü, turistlere gerekli saygıyı gösterdikleri ortaya çıkmaktadır. Bunun yanında esnafın yabancı turisti daha fazla tercih ettiği, turisttin ilçe ekonomisine katkı yaptığı ancak turist kalitesinin yıllar itibariyle düştüğü dolayısıyla elde edilen gelirin az olduğu belirtmişlerdir. Kemerdeki turistik ürün satılan pazar esnafının turistlerle doğrudan ilişki içinde olduğu düşünüldüğünde bu grubun turizm ve turist ile ilgili tutumları ilçe turizmini etkileyeceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Turist, Semt pazarları, Pazar Esnafı, Kemer, Antalya

Abstract: Kemer; is an important tourism center with natural and cultural geography features and its recognition for national and international reputation. The main purpose of this study is; Determining the attitudes of the artisans operating in Kemer regarding it’s tourism and tourists is to reveal the functions of the stakeholders in tourism planning of the city. The study includes tradesmen who selling daily / weekly market tourist products in Kemer, Beldibi, Göynük, Çamyuva and Tekirova neighborhoods. Quantitative research method was applied as data collection tool in the study that is done. The questionnaire that consisting of 42 questions to determine the attitudes of the artisans to tourism and tourists, was prepared using the five Likert scale and applied to 200 people who accepted the interview in months of June-December 2017. In Kemer, it is emerging that artisans are interested in tourism, tourist guests, they see tourists as friendly friends. In addition, they noted that artisans favored foreign tourists, contributed to the tourist economy of the province, but the income level of the tourist decreased by years and therefore the income obtained was low. When it is thought that the market artisan selling tourist products in Kemer is directly related to the tourists, it can be said that this group will affect district tourism with their attitude towards tourism and tourist.

Keywords: Tourism, Tourist, Neighborhood Markets, Market Artisan, Kemer, Antalya

* İletişim yazarı: Cemali Sarı, e-posta: cemsari@yahoo.com

1.Giriş

Turizm” kavramı Latince kökeninin geçmişi çok eskilere gitmekle birlikte, İngilizce, “Tour, Touring” yani dolaşmak ve başlangıç yerine tekrar dönmek sözcüklerinden türemektedir. En basit anlamıyla “dinlenmek ve tatil geçirmek amacıyla yolculuğa çıkmak”tır (Özgüç, 2007).

Türk Dil Kurumu’na turizm kavramı "asıl yaşadığı yerin dışında başka bir yere eğlence, tatil, kültür, arkadaş ve akraba ziyareti, aktif spor, toplantı, görev, iş, öğrenim, sağlık, transit vb. amaçlarla seyahat etmenin doğurduğu olaylar bütünü" olarak terimler sözlüğünde tanımlanmıştır (TDK, 2018).

Başka bir kaynağa göre turizm sözcüğünün kökeni Latince “Tornus” kelimesinden geldiği kabul edilmektedir. Tornus sözcüğü, dönme, hareket etme, dönüp dolaşmak bir insanın bir yerden ayrıldıktan sonra dönüp dolaşıp aynı yere gelmesi anlamına gelmektedir (Evliyaoğlu, 1989).

Turizm kavramının kökeninde geçici yer değiştirme olayı vardır. Gezi, seyahat gibi kelimelerle ifade edilen yer değiştirme olayı sürekli ikamet etme şekline dönüşmemektedir. Seyahat ve turizm birbirlerinin varlık nedeni olan iki kavramdır. Seyahatin nedeni turizm olabileceği gibi, turizm olayı da mutlaka bir seyahati gerektirir. Bu nedenle turizm literatüründe seyahat ve turizm terimleri çoğu zaman eşanlamlı olarak kullanılmaktadır (Erdoğan, 1995).

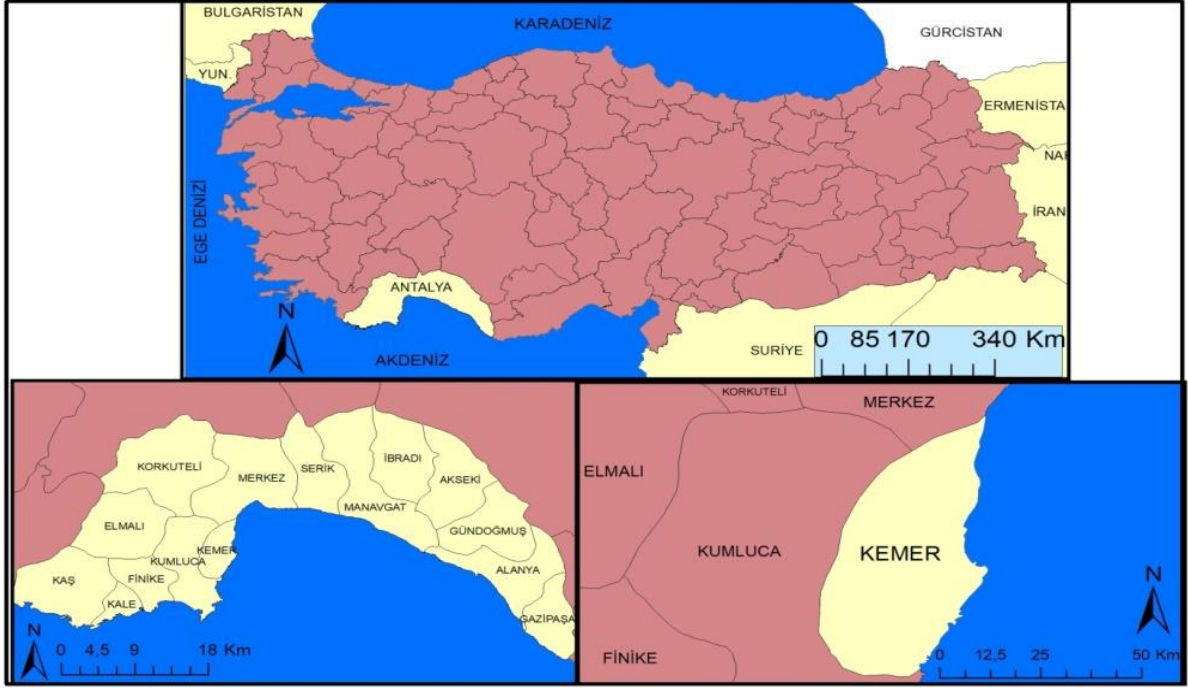
Dünyanın en büyük hizmet endüstrisi haline gelen turizm, yapısal özellikleri nedeniyle büyük bir pazar ve önemli bir sektör haline gelmiştir. Türkiye coğrafi konumunun avantajını kullanarak son yıllarda Avrupa ülkeleri başta olmak üzere dünyanın her tarafından turistlerin geldiği bir ülke olmayı başarmıştır. Özellikle Ege ve Akdeniz kıyıları, ülkenin turistik destinasyonları arasında öncüleri oluşturur (Sarı,2014). Bu kıyı kuşağında doğal güzelliklerini beşeri yatırımlarla (Güney ve Doğu/Side Antalya Turistik Gelişim Projeleri) desteklemede başarıyı yakalamış olan Antalya ise Türk turizminde ağırlığını her geçen gün daha da arttırmaktadır. Türk turizminin başkenti sıfatıyla taçlandırılan Antalya’ya yıllar itibariyle gelen turist sayısı ile turizm gelirlerindeki artış ve tesisleşmedeki başarı bu durumu doğrular niteliktedir (Sarı, 2014).

Dolayısıyla Kemer ilçesi bu sektörde önemli bir yere sahiptir. Türkiye’de ve Dünya’da önemli turizm merkezlerinden biri haline gelen Kemer turistlerin çok tercih ettikleri bir turizm destinasyonu haline gelmiştir. Zengin doğal ve kültürel çekicilikleriyle Antalya’nın en fazla turist çeken ilçelerindendir. Kemer aynı zamanda Güney Antalya Turizm bölgesinin de merkezini oluşturur.

Gelen turist sayısı, tesis sayısı ve turizmin çoğaltan etkisi düşünüldüğünde ilçede ve yakın çevrede yaşayan her aile bireyinin bir veya birkaç tanesi turizmle yakından ilgilidir. Tüm bunlar hareketle sahada ki turizm faaliyetlerinde turistlerle doğrudan iletişim içerisinde olan esnafın turizm ve turiste yönelik tutumlarını belirlemek turizm paydaşlarının (tur operatörleri, rehberler, seyahat acenteleri, konaklama tesisleri, gıda ve eşya tedarikçileri, esnaf ve yerel halk) fonksiyonlarını ortaya koyacaktır.

Bu çalışma Antalya Kemer esnafının turizm ve turist tutumlarını ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Esnafın bu konuda ile ilgili görüşleri, sorunları, önerileri alınarak bölgede yapılması düşünülen turizm planlamalarına katkısı sağlanabilecektir. Bu amaçla öncelikle literatür taraması yapılmıştır. Çalışmanın temel konusu olan turizm geniş literatürle açıklamaya çalışılmıştır. Bölge esnafıyla birebir görüşülerek anket uygulanmıştır. Bu anketler SPSS programına girilerek gerekli istatistiksel veriler düzenlenip tablo şeklinde sunulmuştur. Çalışma alanı Kemer Türkiye’nin en önemli turizm merkezlerinden biridir. Turizm içinse turist vazgeçilmez bir unsurdur. Turistler bu bölgeye gezmek görmek başka kültürleri tanımak amacıyla gelmektedir. Bunun yanında turistler bölgenin esnafıyla alışveriş yaparak birebir muhatap olmaktadır. Bu çalışmanın temel amacı birebir esnaf turist iletişiminden doğan tutumlarını belirlemektir. Kemer’de çalışan esnaf tutumlarının ortaya koyulmasıyla bölgede ki yapılacak olan turizm planlamalarına fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

2. Araştırma Sahasının Yeri ve Sınırları

Şekil 1. Araştırma Sahasının Yeri ve Sınırları Haritası

Kemer ilçesi merkezi Antalya'nın 43 Km. batısındadır. İlçe, Batı Toros dağlarının eteklerinde 46 km. uzunluğundaki kıyı şeridi üzerinde kurulmuştur. Kemer'in doğuda Akdeniz, batı, güney, kuzeybatıda Kumluca ve kuzeyde Konyaaltı ilçeleri ile sınırları bulunur. İlçenin yüzölçümü 53.483 km² 'dir.

3. Araştırmanın Amacı ve Konusu

Bu araştırmanın amacı, Kemer'de faaliyet gösteren esnafların turizm ve turist ile ilgili tutumlarını belirleyerek esnaf-turist ilişkisini anlamlandırmak ve şehrin turizm planlanmasında paydaşların fonksiyonlarını ortaya koymaktır. Bu konuda ileride yapılacak olan turizm planlanmasına doğrudan katkı bulunarak turizm gelişmesinde katkıda bulunmaktadır. Araştırma, Kemer (Merkez), Beldibi, Göynük, Çamyuva ve Tekirova mahallelerinde turistik ürün satan günlük/haftalık pazarındaki esnafları kapsamaktadır.

4. Araştırmanın Yöntemi

Araştırmaya öncelikle literatür taraması yapılarak başlanmıştır. Yapılan araştırmada veri toplama aracı olarak nicel araştırma yöntemi seçilmiştir. Anket ve birebir görüşme yöntemleri uygulanmıştır. Ankette yer alan ifadeler beşli likert ölçeği kullanılarak değerlendirilmiştir. Araştırmanın örneklemi, 2017 yılı Haziran - Aralık aylarında Antalya ili Kemer ilçesinde esnaflık yapan 200 katılımcı oluşturmaktadır. Anket Demografik bilgiler ve Esnafın Turizm ve Turiste Yönelik Tutumu ile ilgili iki bölümden oluşmaktadır. Anketin uygulama süreleri 10-15 dakikadır. Anketten elde edilen veriler SPSS 23.0 istatistik programı ile analiz edilmiştir.

5. Bulgular ve Analiz

5.1. Demografik Bilgiler

Kemer esnafına yönelik gerçekleştirilmiş olan ankete göre, cinsiyet dağılımına bakıldığında esnafların %88 (176 kişi)'nin erkek, %12 (24 kişi)'sinin kadın olduğu görülmektedir. Esnaflarının medeni durumunun dağılımına bakıldığında %68 (136 kişi)'nin evli, %32(64 kişi)'sinin bekar olduğu görülmektedir.

Esnafların yaş durumu dağılımına bakıldığında %15 (30 kişi)'i 18-25 yaş arası, %23 (46 kişi)'ü 26-35 yaş arası, %30 (60 kişi)'u 36-45 yaş arası %22,5 (45 kişi)'i 46-55 yaş arası, %6,5 (13 kişi)'i 56-65 yaş arası, %3 (6 kişi)'ü 65 yaş ve üstü katılımcılardan olduğu görülmektedir. Esnafların eğitim durumu dağılımına bakıldığında %18,5 (37 kişi)'i ilkokul mezunu, %24 (48 kişi)'ü ortaokul mezunu, %37,5(75 kişi)'i lise mezunu, %17,5 (35 kişi)'i üniversite mezunu, %2 (4 kişi) Lisansüstü mezunu olduğu ve %0,5 (1 kişi)'i ise okula gitmediği görülmektedir.

Esnafların işletmelerine türüne göre dağılımına bakıldığında %17,5 (35 kişi) ayakkabı-deri, %34 (68 kişi) butik, %1 (2 kişi)'i çanta, %1,5 (3 kişi) döviz bürosu, %7,5 (15 kişi)'i ev tekstili, %0,5 (1 kişi)'i gümüş aksesuar, %8,5 (18 kişi)'i hediyelik eşya, %1 (2 kişi)'i kafe, %0,5 (1 kişi)'i kuyumcu, %6,5 (13 kişi)'i lokum-baharat, %3,5 (7 kişi)'i manav, %12,5 (25 kişi)'i market, %1 (2 kişi)'i optik, %0,5 (1 kişi)'i restoran, %0,5 (1 kişi)'i SPA merkezi, %0,5 (1 kişi)'i taksi, %2,5 (5 kişi)'i tur şirketi olduğu görülmektedir. Esnafların Kemer'deki çalışma sürelerine bakıldığında %10 (20 kişi) 1-3 yıl, %4,5 (9 kişi) 3-5 yıl, %9,5 (19 kişi) 5-7 yıl, %11,5 (23 kişi) 7-9 yıl, %64,5 (129 kişi) 9 yıl ve üzeri olduğu görülmektedir. Esnafların işletmelerinin yerine göre dağılımına bakıldığında %2,5 (5 kişi)'i Beldibi, %48,5(97kişi)'i Göynük, %40,5 (81 kişi)'i Kemer(Merkez), %3,5 (7 kişi)'i Çamyuva, %5 (10 kişi)'i Tekirova olduğu görülmektedir.

Esnafların işletmelerinin mülkiyetine göre dağılımına bakıldığında %17 (34 kişi)'si Kendi Mülkiyeti, %83 (166 kişi)'ü kira olduğu görülmektedir. Esnafların daha önce başka sektörde çalışma durumuna bakıldığında %52 (104 kişi)'si evet cevabını, %48 (96 kişi)'i hayır cevabını verdiği görülmektedir. Esnafların aynı işletmedeki çalışma süresinin dağılımına bakıldığında %21,5 (43 kişi)'i 1-5 yıldır, %33,5 (67 kişi)'i 6-10 yıldır, %18,5 (37 kişi)'i 11-15 yıldır, %8,5 (17 kişi)'i 16-20 yıldır, %18 (36 kişi)'i 21 yıl ve üzeri olduğu görülmektedir. Esnafların turist algısının dağılımına bakıldığında %11 (22 kişi)'i dost-arkadaş, %35,5 (71 kişi)'i gelir, %49,5 (99 kişi)'i misafir, %4 (8 kişi)'ü yabancı olarak gördüğü görülmektedir. Esnafların bildiği yabancı dillerinin dağılımına bakıldığında %35 (70 kişi)'i İngilizce, %16 (32 kişi)'sı Almanca, %38 (76 kişi)'i Rusça , %8 (16 kişi)'i dil bilmediği, %3 (6 kişi)'ü ise diğer dilleri bildiği görülmektedir. Esnafların en çok hangi ülkeden gelen turistlerle alışveriş durumuna bakıldığında %93 (186 kişi)'ü Rusya, %5 (10 kişi)'i Almanya, %0,5 (1 kişi)'i İsveç , %1,5 (3 kişi)'i ise yerli turistlerle alışveriş yaptığı görülmektedir.

Foto 1.Kemer'deki Turistik Pazarlardan görünüm

Foto 2.Kemer'deki turistik dükkânlardan görünüm

5.2.Ankete İlişkin Esnafın Turiste Yönelik Tutumunun Değerlendirilmesi

Uygulanmış olan anketin ‘Esnafın Turiste Yönelik Tutumunun Belirlenmesi’ isimli ikinci bölümünde Beşli Likert Ölçeği kullanılmıştır. Ölçekteki değerler; ‘5-Kesinlikle Katılıyorum’, ‘4-Katılıyorum’, ‘3-Kararsızım’, ‘2-Katılmıyorum’ ve ‘1-Kesinlikle Katılmıyorum’ şeklinde adlandırılmıştır. Ortalamalarda çıkan değerler 5’e yaklaştıkça, esnafın anketteki verilere katılma durumundan, 3’e yaklaştıkça esnafın kararsız olma durumundan, 1’e yaklaştıkça ise esnafın anketteki verilere katılmama durumundan söz etmek mümkündür.

Çizelge 1.Araştırmaya katılan esnafın turizm gelirlerinden memnurluğuna dair sonuç dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde	Ortalama
Kesinlikle Katılıyorum	31	15,5	
Katılıyorum	51	25,5	
Kararsızım	19	9,5	2,93
Katılmıyorum	71	35,5	
Kesinlikle Katılmıyorum	28	14,0	
Toplam	200	100,0	

Çizelge 1'e göre araştırmaya katılan esnafın Turizm gelirlerinden memnun musunuz? sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında %15,5 (31 kişi)'i kesinlikle katılıyorum, %25,5 (51 kişi)'i katılıyorum, %9,5 (19 kişi)'i kararsızım, %35,5 (71 kişi)'i katılmıyorum, %14 (28 kişi)'ü kesinlikle katılmıyorum cevaplarını verdikleri görülmektedir. Bu ifadeye verilen cevapların ortalaması 2,93'dir. Bu ortalamaya göre turizm gelirlerinden, katılımcıların yarısının memnun diğer yarısının memnun olmadığını ve kararsız olduğu ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 2.Araştırmaya katılan esnafın turistlere gösterdiğine inandığı saygıya dair sonuç dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde	Ortalama
Kesinlikle Katılıyorum	79	39,5	
Katılıyorum	93	46,5	
Kararsızım	12	6,0	4,15
Katılmıyorum	11	5,5	
Kesinlikle Katılmıyorum	5	2,5	
Toplam	200	100,0	

Çizelge 2'ye göre araştırmaya katılan esnafın, Turistlere gerekli saygıyı gösterdiğinize inanıyor musunuz? sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında %39,5 (79 kişi)'i kesinlikle katılıyorum, %46,5 (93 kişi)'i katılıyorum, %6 (12 kişi)'i kararsızım, %5,5 (11 kişi)'i katılmıyorum, %2,5 (5 kişi)'i kesinlikle katılmıyorum cevaplarını verdikleri görülmektedir. Bu ifadeye verilen cevapların ortalaması 4,15'dir. Bu ortalamaya göre esnafın turistlere gerekli saygıyı gösterdiğine inandığı sonucu ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 3.Araştırmaya katılan esnafın, turistlerin esnafa gösterdiğine inandığı saygıya dair sonuç dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde	Ortalama
Kesinlikle Katılıyorum	32	16,0	
Katılıyorum	67	33,5	
Kararsızım	53	26,5	3,34
Katılmıyorum	33	16,5	
Kesinlikle Katılmıyorum	15	7,5	
Toplam	200	100,0	

Çizelge 3'e göre araştırmaya katılan esnafın, Turistlerin, esnafa gerekli saygıyı gösterdiğine inanıyor musunuz? sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında %16 (32 kişi)'sı kesinlikle katılıyorum, %33,5 (67 kişi)'i katılıyorum, %26,5 (53 kişi)'i kararsızım, %16,5 (33 kişi)'i katılmıyorum, %7,5 (15 kişi)'i kesinlikle katılmıyorum cevaplarını verdikleri görülmektedir. Bu ifadeye verilen cevapların ortalaması 3,34'dir Bu ortalamaya göre esnafın yarıya yakını turistlerin esnafa gerekli saygıyı gösterdiğine inandığı sonucu ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 4.Araştırmaya katılan esnafın, turistin istihdam sağladığına dair sonuç dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde	Ortalama
Kesinlikle Katılıyorum	62	31,0	
Katılıyorum	72	36,0	
Kararsızım	31	15,5	3,76
Katılmıyorum	25	12,5	
Kesinlikle Katılmıyorum	10	5,0	
Toplam	200	100,0	

Çizelge 4'e göre araştırmaya katılan esnafın, Turistlerin bölgeye istihdam yaratılmasına katkı sağladığını düşünüyor musunuz? sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında %31 (62 kişi)'i kesinlikle katılıyorum, %36 (72 kişi)'sı katılıyorum, %15,5 (31 kişi)'i kararsızım, %12,5 (25 kişi)'i katılmıyorum, %5 (10 kişi)'i kesinlikle katılmıyorum cevaplarını verdikleri görülmektedir. Bu ifadeye verilen cevapların ortalaması 3,76'dır Bu ortalamaya göre esnafın, turistlerin bölgeye istihdam yaratılmasına katkı sağladığını düşündükleri sonucu ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 5.Araştırmaya katılan esnafın, turistin bölge ekonomisini kalkındırdığına dair sonuç dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde	Ortalama
Kesinlikle Katılıyorum	70	35,0	
Katılıyorum	88	44,0	
Kararsızım	22	11,0	4,02
Katılmıyorum	16	8,0	
Kesinlikle Katılmıyorum	4	2,0	
Toplam	200	100,0	

Çizelge 5'e göre araştırmaya katılan esnafın, Turistlerin bölge ekonomisini kalkındırdığını düşünüyor musunuz? sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında %35 (70 kişi)'i kesinlikle katılıyorum, %44 (88 kişi)'ü katılıyorum, %11 (22 kişi)'i kararsızım, %8 (16 kişi)'i katılmıyorum, %2 (4 kişi)'i kesinlikle katılmıyorum cevaplarını verdikleri görülmektedir. Bu ifadeye verilen cevapların ortalaması 4,02'dir Bu ortalamaya göre esnafın, turistlerin bölge ekonomisini kalkındırdığını düşünmektedirler.

Çizelge 6.Araştırmaya katılan esnafın, turistlerin esnafın yaşam kalitesini artırdığına dair sonuç dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde	Ortalama
Kesinlikle Katılıyorum	39	19,5	
Katılıyorum	75	37,5	
Kararsızım	24	12,0	3,36
Katılmıyorum	43	21,5	
Kesinlikle Katılmıyorum	19	9,5	
Toplam	200	100,0	

Çizelge 6'ya göre araştırmaya katılan esnafın, Turistlerin yaşam kalitesini artırdığını düşünüyor musunuz? sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında %19,5 (39 kişi)'i kesinlikle katılıyorum, %37,5 (75 kişi)'i katılıyorum, %12 (24 kişi)'i kararsızım, %21,5 (43 kişi)'i katılmıyorum, %9,5 (19 kişi)'i kesinlikle katılmıyorum cevaplarını verdikleri görülmektedir. Bu ifadeye verilen cevapların ortalaması 3,36'dır Bu ortalamaya göre esnafın, yarisından fazlası turistlerin yaşam kalitelerini arttırdığını düşünmektedirler.

Çizelge 7.Araştırmaya katılan esnafın turist kalitesindeki düşüşe dair sonuç dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde	Ortalama
Kesinlikle Katılıyorum	91	45,5	
Katılıyorum	67	33,5	
Kararsızım	11	5,5	4,01
Katılmıyorum	15	7,5	
Kesinlikle Katılmıyorum	16	8,0	
Toplam	200	100,0	

Çizelge 7'ye göre araştırmaya katılan esnafın, Turist kalitesinde yıllara göre düşüş olduğunu düşünüyor musunuz? sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında %45,5 (91 kişi)'i kesinlikle katılıyorum, %33,5 (67 kişi)'i katılıyorum, %5,5 (11 kişi)'i kararsızım, %7,5 (15 kişi)'i katılmıyorum, %8 (16 kişi)'i kesinlikle katılmıyorum cevaplarını verdikleri görülmektedir. Bu ifadeye verilen cevapların ortalaması 4,01'dir Bu ortalamaya göre esnaflar turist kalitesinde yıllara göre düşüş olduğunu düşünmektedirler.

Çizelge 8.Araştırmaya katılan esnafın turistlerle iletişim kurmasına dair sonuç dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde	Ortalama
Kesinlikle Katılıyorum	65	32,5	
Katılıyorum	115	57,5	
Kararsızım	9	4,5	4,15
Katılmıyorum	7	3,5	
Kesinlikle Katılmıyorum	4	2,0	
Toplam	200	100,0	

Çizelge 8'e göre araştırmaya katılan esnafın, Turistlerle iletişim kurmaktan hoşlanır mısınız? sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında %32,5 (65 kişi)'i kesinlikle katılıyorum, %57,5 (115 kişi)'i katılıyorum, %4,5 (9 kişi)'i kararsızım, %3,5 (7 kişi)'i katılmıyorum, %2 (4 kişi)'si kesinlikle katılmıyorum cevaplarını verdikleri görülmektedir. Bu ifadeye verilen cevapların ortalaması 4,15'dir Bu ortalamaya göre esnaflar turistlerle iletişim kurmaktan hoşlandığı sonucu ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 9.Araştırmaya katılan esnafın turistlerle ikili ilişkilerine dair sonuç dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde	Ortalama
Kesinlikle Katılıyorum	48	24,0	
Katılıyorum	94	47,0	
Kararsızım	20	10,0	3,74
Katılmıyorum	33	16,5	
Kesinlikle Katılmıyorum	5	2,5	
Toplam	200	100,0	

Çizelge 9'a göre araştırmaya katılan esnafın, Turistlerle ikili ilişkiler kurar mısınız? sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında %24 (48 kişi)'ü kesinlikle katılıyorum, %47 (94 kişi)'si katılıyorum, %10 (20 kişi)'u kararsızım,%16,5 (33 kişi)'i katılmıyorum, %2,5 (5 kişi)'si kesinlikle katılmıyorum cevaplarını verdikleri görülmektedir. Bu ifadeye verilen cevapların ortalaması 3,74'dür. Bu ortalamaya göre esnafın turistlerle ikili ilişkiler kurduğunun sonucu ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 10.Araştırmaya katılan esnafın, düşündüklerini aktarabilmesine dair sonuç dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde	Ortalama
Kesinlikle Katılıyorum	50	25,0	
Katılıyorum	90	45,0	
Kararsızım	30	15,0	3,76
Katılmıyorum	22	11,0	
Kesinlikle Katılmıyorum	8	4,0	
Toplam	200	100,0	

Çizelge 10'a göre araştırmaya katılan esnafın, Turistlere düşüncelerinizi rahat bir şekilde anlatır mısınız? sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında %25 (50 kişi)', kesinlikle katılıyorum, %45 (90 kişi)'i katılıyorum, %15 (30 kişi)'i kararsızım, %11 (22 kişi)'i katılmıyorum, %4 (8 kişi)'ü kesinlikle katılmıyorum cevaplarını verdikleri görülmektedir. Bu ifadeye verilen cevapların ortalaması 3,76'dır Bu ortalamaya göre esnafın turistlere düşüncelerini rahat bir şekilde anlattığı sonucu ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 11.Araştırmaya katılan esnafın, düşünce aktarımında jest, mimik ve ses tonuna dikkat etmesine dair sonuç dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde	Ortalama
Kesinlikle Katılıyorum	71	35,5	
Katılıyorum	109	54,5	
Kararsızım	8	4,0	4,18
Katılmıyorum	8	4,0	
Kesinlikle Katılmıyorum	4	2,0	
Toplam	200	100,0	

Çizelge 11'e göre araştırmaya katılan esnafın, Turistlere düşünceleriniz anlatırken jest, mimik ve ses tonunuza dikkat eder misiniz? sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında %35,5 (71 kişi)'kesinlikle katılıyorum, %54,5 (109 kişi)'i katılıyorum, %4 (8 kişi)'ü kararsızım, %4 (8 kişi)'i katılmıyorum, %2 (4 kişi)'ü kesinlikle katılmıyorum cevaplarını verdikleri görülmektedir. Bu ifadeye verilen cevapların ortalaması 4,18'dir Bu ortalamaya göre esnaf turistlere düşüncelerini anlatırken jest, mimik ve ses tonuna dikkat ettiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 12.Araştırmaya katılan esnafın turistlerin eleştirilerine dair sonuç dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde	Ortalama
Kesinlikle Katılıyorum	70	35,0	
Katılıyorum	99	49,5	
Kararsızım	15	7,5	4,09
Katılmıyorum	10	5,0	
Kesinlikle Katılmıyorum	6	3,0	
Toplam	200	100,0	

Çizelge 12'ye göre araştırmaya katılan esnafın, Turistlerin eleştirilerine önem verir misiniz? sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında %35 (70 kişi)'i kesinlikle katılıyorum, %49,5 (99 kişi)'i katılıyorum, %7,5 (15 kişi)'i kararsızım, %5 (10 kişi)'i katılmıyorum, %3 (6 kişi)'ü kesinlikle katılmıyorum cevaplarını verdikleri görülmektedir. Bu ifadeye verilen cevapların ortalaması 4,09'dur Bu ortalamaya göre esnaf turistlerin eleştirilerine önem verdiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 13. Araştırmaya katılan esnafın, turistlerin olumsuz davranışlarıyla karşılaşınca alttan almasına dair sonuç dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde	Ortalama
Kesinlikle Katılıyorum	58	29,0	
Katılıyorum	97	48,5	
Kararsızım	20	10,0	3,91
Katılmıyorum	18	9,0	
Kesinlikle Katılmıyorum	7	3,5	
Toplam	200	100,0	

Çizelge 13'e göre araştırmaya katılan esnafın, Turistlerin olumsuz davranışlarıyla karşılaşınca alttan alır mısınız? sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında %29 (58 kişi)'u kesinlikle katılıyorum, %48,5 (97 kişi)'i katılıyorum, %10 (20 kişi)'u kararsızım, %9 (18 kişi)'u katılmıyorum, %3,5 (7 kişi)'i kesinlikle katılmıyorum cevaplarını verdikleri görülmektedir. Bu ifadeye verilen cevapların ortalaması 3,91'dir Bu ortalamaya göre esnafın turistlerin olumsuz davranışlarıyla karşılaşınca alttan aldığı sonucu ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 14. Araştırmaya katılan esnafın, turistlerle aynı düşüncede olmasa bile onlara saygı duymasına dair sonuç dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde	Ortalama
Kesinlikle Katılıyorum	71	35,5	
Katılıyorum	114	57,0	
Kararsızım	6	3,0	4,21
Katılmıyorum	3	1,5	
Kesinlikle Katılmıyorum	6	3,0	
Toplam	200	100,0	

Çizelge 14'e göre araştırmaya katılan esnafın, Turistlerle aynı düşüncede olmasanız bile, onların düşüncesine saygı duyar mısınız? sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında %35,5 (71 kişi)'i kesinlikle katılıyorum, %57 (114 kişi)'si katılıyorum, %3 (6 kişi)'ü kararsızım, %1,5(3 kişi)'i katılmıyorum, %3 (6 kişi)'ü kesinlikle katılmıyorum cevaplarını verdikleri görülmektedir. Bu ifadeye verilen cevapların ortalaması 4,21'dir Bu ortalamaya göre esnafın turistlerle aynı düşüncede olmasa bile onların düşüncesine saygı duyduğu sonucu ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 15.Araştırmaya katılan esnafın, turistlerle ilişkisini bozacak çıkışlar yapmasına dair sonuç dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde	Ortalama
Kesinlikle Katılıyorum	17	8,5	
Katılıyorum	17	8,5	
Kararsızım	11	5,5	2,16
Katılmıyorum	91	45,5	
Kesinlikle Katılmıyorum	64	32,0	
Toplam	200	100,0	

Çizelge 15'e göre araştırmaya katılan esnafın, Turistlerle ilişkinizi bozacak çıkışlar yapar mısınız? sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında %8,5 (17 kişi)'i kesinlikle katılıyorum, %8,5 (17 kişi)'i katılıyorum, %5,5 (11 kişi)'i kararsızım, %45,5 (91 kişi)'i katılmıyorum, %32 (64 kişi)'si kesinlikle katılmıyorum cevaplarını verdikleri görülmektedir. Bu ifadeye verilen cevapların ortalaması 2,16'dır Bu ortalamaya göre esnafın turistlerle ilişkilerini bozacak çıkışlar yapmadığı sonucu ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 16.Araştırmaya katılan esnafın, turistlere karşı olan güveni sonuç dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde	Ortalama
Kesinlikle Katılıyorum	32	16,0	
Katılıyorum	52	26,0	
Kararsızım	61	30,5	3,21
Katılmıyorum	36	18,0	
Kesinlikle Katılmıyorum	19	9,5	
Toplam	200	100,0	

Çizelge 16'ya göre araştırmaya katılan esnafın, Turistlere güvenir misiniz? sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında %16 (32 kişi)'sı kesinlikle katılıyorum, %26 (52 kişi)'sı katılıyorum, %30,5 (61 kişi)'i kararsızım, %18 (36 kişi)'i katılmıyorum, %9,5 (19 kişi)'i kesinlikle katılmıyorum cevaplarını verdikleri görülmektedir. Bu ifadeye verilen cevapların ortalaması 3,21'dir Bu ortalamaya göre esnafın yarıya yakının turistlere güvendiğini, diğer yarısının da kararsız ve güvenmediği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 17.Araştırmaya katılan esnafın, turistlere karşı olan önyargı sonuç dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde	Ortalama
Kesinlikle Katılıyorum	21	10,5	
Katılıyorum	20	10,0	
Kararsızım	28	14,0	2,45
Katılmıyorum	90	45,0	
Kesinlikle Katılmıyorum	41	20,5	
Toplam	200	100,0	

Çizelge 17'ye göre araştırmaya katılan esnafların, Turistlere karşı önyargılı mısınız? Sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında %10,5 (21 kişi)'i kesinlikle katılıyorum, %10 (20 kişi)'u katılıyorum, %14 (28 kişi)'ü kararsızım,%45 (90 kişi)'i katılmıyorum, %20,5 (41 kişi)'i kesinlikle katılmıyorum cevaplarını verdikleri görülmektedir. Bu ifadeye verilen cevapların ortalaması 2,45'dir Bu ortalamaya göre esnafların turistlere karşı ön yargılı olmadığının sonucu ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 18.Araştırmaya katılan esnafın vermiş olduğu hizmetin, turistleri memnun etmesine dair sonuç dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde	Ortalama
Kesinlikle Katılıyorum	83	41,5	
Katılıyorum	97	48,5	
Kararsızım	13	6,5	4,26
Katılmıyorum	3	1,5	
Kesinlikle Katılmıyorum	4	2,0	
Toplam	200	100,0	

Çizelge 18'e göre araştırmaya katılan esnafların, Turistler vermiş olduğunuz hizmetten memnun kalır mı? sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında %41,5 (83 kişi)'i kesinlikle katılıyorum, %48,5 (97 kişi)'i katılıyorum, %6,5 (13 kişi)'i kararsızım,%1,5 (3 kişi)'i katılmıyorum, %2 (4 kişi)'si kesinlikle katılmıyorum cevaplarını verdikleri görülmektedir. Bu ifadeye verilen cevapların ortalaması 4,26'dır Bu ortalamaya göre esnafların vermiş olduğu hizmetten turistlerin memnun olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 19.Araştırmaya katılan esnafın alışveriş yaptığı turistin tekrar işyerine geleceğine dair sonuç dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde	Ortalama
Kesinlikle Katılıyorum	99	49,5	
Katılıyorum	86	43,0	
Kararsızım	8	4,0	4,37
Katılmıyorum	3	1,5	
Kesinlikle Katılmıyorum	4	2,0	
Toplam	200	100,0	

Çizelge 19'a göre araştırmaya katılan esnafın daha önce alışveriş yaptığınız turist tekrar iş yerinize gelir mi? sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında %49,5 (99 kişi)'i kesinlikle katılıyorum, %43 (86 kişi)'ü katılıyorum, %4 (8 kişi)'ü kararsızım, %1,5 (3 kişi)'i katılmıyorum, %2 (4 kişi)'si kesinlikle katılmıyorum cevaplarını verdikleri görülmektedir. Bu ifadeye verilen cevapların ortalaması 4,37'dir Bu ortalamaya göre esnafın daha önce alışveriş yaptığı turistlerin tekrar işyerlerine geldiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 20.Araştırmaya katılan esnafın, turistlerden türkçe kelime duyunca mutlu olmasına dair sonuç dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde	Ortalama
Kesinlikle Katılıyorum	89	44,5	
Katılıyorum	94	47,0	
Kararsızım	10	5,0	4,30
Katılmıyorum	2	1,0	
Kesinlikle Katılmıyorum	5	2,5	
Toplam	200	100,0	

Çizelge 20'ye göre araştırmaya katılan esnafın, Turistlerden, Türkçe kelimeler duyunca mutlu olur musunuz? sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında %44,5 (89 kişi)'i kesinlikle katılıyorum, %47 (94 kişi)'si katılıyorum, %5 (10 kişi)'i kararsızım,%1 (2 kişi)'i katılmıyorum, %2,5 (5 kişi)'i kesinlikle katılmıyorum cevaplarını verdikleri görülmektedir. Bu ifadeye verilen cevapların ortalaması 4,30'dur Bu ortalamaya göre esnafın turistlerden Türkçe kelimeler duyunca mutlu olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 21. Araştırmaya katılan esnafın, turistlerin yerel kıyafet giymesine mutlu olma durumuna dair sonuç dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde	Ortalama
Kesinlikle Katılıyorum	70	35,0	
Katılıyorum	87	43,5	
Kararsızım	23	11,5	4,00
Katılmıyorum	13	6,5	
Kesinlikle Katılmıyorum	7	3,5	
Toplam	200	100,0	

Çizelge 21'e göre araştırmaya katılan esnafların, Turistlerin yerel kıyafet giydiğini görünce mutlu oluyor musunuz? sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında %35 (70 kişi)'i kesinlikle katılıyorum, %43,5 (87 kişi)'i katılıyorum, %11,5 (23 kişi)'ü kararsızım, %6,5 (13 kişi)'i katılmıyorum, %3,5 (7 kişi)'i kesinlikle katılmıyorum cevaplarını verdikleri görülmektedir. Bu ifadeye verilen cevapların ortalaması 4'dür Bu ortalama göre esnaflar turistlerin yerel kıyafet giymesine mutlu olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 22. Araştırmaya katılan esnafın, turist-yerel halk arasındaki bağlantının güçlü olması durumundaki mutluluğuna dair sonuç çizelgesi

	Kişi Sayısı	Yüzde	Ortalama
Kesinlikle Katılıyorum	73	36,5	
Katılıyorum	99	49,5	
Kararsızım	14	7,0	4,13
Katılmıyorum	8	4,0	
Kesinlikle Katılmıyorum	6	3,0	
Toplam	200	100,0	

Çizelge 22'ye göre araştırmaya katılan esnafların, Turistlerle, yerel halk arasındaki bağlantının güçlü olması sizi mutlu eder mi? sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında %36,5(73 kişi)'i kesinlikle katılıyorum, %49,5 (99 kişi)'i katılıyorum, %7 (14 kişi)'si kararsızım, %4 (8 kişi)'ü katılmıyorum, %3 (6 kişi)'i kesinlikle katılmıyorum cevaplarını verdikleri görülmektedir. Bu ifadeye verilen cevapların ortalaması 4,13'dür Bu ortalama göre esnaflar turistlerle yerel halk arasındaki bağlantının güçlü olması durumunda mutlu olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 23.Araştırmaya katılan esnafın, turistlerin yerel ürünlere ilgi duymasına dair düşüncelerinin sonuç dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde	Ortalama
Kesinlikle Katılıyorum	72	36,0	
Katılıyorum	97	48,5	
Kararsızım	15	7,5	4,10
Katılmıyorum	11	5,5	
Kesinlikle Katılmıyorum	5	2,5	
Toplam	200	100,0	

Çizelge 23'ye göre araştırmaya katılan esnafların, Turistler yerel ürünlere ilgi duyar mı? sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında %36 (72 kişi)'sı kesinlikle katılıyorum, %48,5 (97 kişi)'i katılıyorum, %7,5 (15 kişi)'i kararsızım,%5,5 (11 kişi)'i katılmıyorum, %2,5 (5 kişi)'i kesinlikle katılmıyorum cevaplarını verdikleri görülmektedir. Bu ifadeye verilen cevapların ortalaması 4,10'dur. Bu ortalamaya göre esnaflar turistlerin yerel ürünlere ilgi duyduğunun düşüncesinde olduğu ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 24.Araştırmaya katılan esnafın, turistlerin yerel kültüre zarar vermesine dair düşüncelerinin sonuç dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde	Ortalama
Kesinlikle Katılıyorum	19	9,5	
Katılıyorum	21	10,5	
Kararsızım	27	13,5	2,40
Katılmıyorum	87	43,5	
Kesinlikle Katılmıyorum	46	23,0	
Toplam	200	100,0	

Çizelge 24'e göre araştırmaya katılan esnafların, Turistlerin, yerel kültüre zarar verdiğini düşünüyor musunuz? sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında %9,5 (19 kişi)'i kesinlikle katılıyorum, %10,5 (21 kişi)'i katılıyorum, %13,5 (27 kişi)'i kararsızım,%43,5 (87 kişi)'i katılmıyorum, %23 (46 kişi)'ü kesinlikle katılmıyorum cevaplarını verdikleri görülmektedir. Bu ifadeye verilen cevapların ortalaması 2,40'dır. Bu ortalamaya göre esnaflar turistlerin yerel kültüre zarar vermediğinin düşüncesinde oldukları ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 25. Araştırmaya katılan esnafın, turistlerin yaşayış, tutum ve davranışlarından etkilenmesine dair sonuç dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde	Ortalama
Kesinlikle Katılıyorum	26	13,0	
Katılıyorum	51	25,5	
Kararsızım	40	20,0	2,95
Katılmıyorum	53	26,5	
Kesinlikle Katılmıyorum	30	15,0	
Toplam	200	100,0	

Çizelge 25'e göre araştırmaya katılan esnafların, Turistlerin yaşayışlarından tutum ve davranışlarından etkileniyor musunuz? sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında %13 (26 kişi)'ü kesinlikle katılıyorum, %25,5 (51 kişi)'i katılıyorum, %20 (40 kişi)'si kararsızım,%26,5 (53 kişi)'i katılmıyorum, %15 (30 kişi)'i kesinlikle katılmıyorum cevaplarını verdikleri görülmektedir. Bu ifadeye verilen cevapların ortalaması 2,95'dir. Bu ortalamaya göre esnafların bu konuda kararsız oldukları ortaya çıkmaktadır. Katılımcıların yarısına yakın bir kısmının turistlerin yaşam tarzı ve yaşayışlarından etkilediklerinin, diğer yarısına yakın kısmının etkilenmediklerini ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 26. Araştırmaya katılan esnafın, yabancı turistle alışveriş-yerli turistle alışveriş değerlendirmesi sonuç dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde	Ortalama
Kesinlikle Katılıyorum	70	35,0	
Katılıyorum	62	31,0	
Kararsızım	22	11,0	3,70
Katılmıyorum	29	14,5	
Kesinlikle Katılmıyorum	17	8,5	
Toplam	200	100,0	

Çizelge 26'ya göre araştırmaya katılan esnafların, Yabancı turistlerle alışveriş yapmayı, yerli turistlerle alışveriş yapmaktan daha çok seviyor musunuz? sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında %35 (70 kişi)'i kesinlikle katılıyorum, %31 (62 kişi)'i katılıyorum, %11 (22 kişi)'i kararsızım,%14,5 (29 kişi)'i katılmıyorum, %8,5 (17 kişi)'i kesinlikle katılmıyorum cevaplarını verdikleri görülmektedir. Bu ifadeye

verilen cevapların ortalaması 3,70'dir. Bu ortalamaya göre esnaflar yabancı turistlerle alışveriş yapmayı, yerli turistlerle alışveriş yapmaktan daha çok tercih ettikleri ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 27. Araştırmaya katılan esnafın, uçak krizinden etkilenmesine dair sonuç dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde	Ortalama
Kesinlikle Katılıyorum	118	59,0	
Katılıyorum	51	25,5	
Kararsızım	11	5,5	4,27
Katılmıyorum	6	3,0	
Kesinlikle Katılmıyorum	14	7,0	
Toplam	200	100,0	

Çizelge 27'ye göre araştırmaya katılan esnafların, Uçak krizi işlerinizi olumsuz etkiledi mi? sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında %59 (118 kişi)'u kesinlikle katılıyorum, %25,5 (51 kişi)'i katılıyorum, %5,5 (11 kişi)'i kararsızım,%3(6 kişi)'ü katılmıyorum, %7(14 kişi)'si kesinlikle katılmıyorum cevaplarını verdikleri görülmektedir. Bu ifadeye verilen cevapların ortalaması 4,27'dir. Bu ortalamaya göre Rusya Federasyonu ile yaşanan uçak krizi esnafların işlerini ciddi anlamda olumsuz etkilediği ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 28. Araştırmaya katılan esnafın, terör olaylarından etkilenmesine dair sonuç dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde	Ortalama
Kesinlikle Katılıyorum	115	57,5	
Katılıyorum	48	24,0	
Kararsızım	8	4,0	4,18
Katılmıyorum	15	7,5	
Kesinlikle Katılmıyorum	14	7,0	
Toplam	200	100,0	

Çizelge 28'e göre araştırmaya katılan esnafların, Terör olayları işlerinizi olumsuz etkiledi mi? sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında %57,5 (115 kişi)'si kesinlikle katılıyorum, %24 (48kişi)'ü katılıyorum, %4 (8 kişi)'ü kararsızım,%7,5 (15 kişi)'i katılmıyorum, %7 (14 kişi)'si kesinlikle katılmıyorum cevaplarını verdikleri görülmektedir. Bu ifadeye verilen cevapların ortalaması 4,18'dir. Bu ortalamaya göre terör olaylarının esnafların işlerinin ciddi anlamda olumsuz etkilediği ortaya çıkmaktadır.

6. Sonuç ve Öneriler

Kemer Türkiye'nin en önemli turizm merkezlerinden biridir. Kemer'deki esnafların turizm ve turist hakkındaki tutumlarının belirlenmesi turizmin sahadaki gelişiminin ve sonrasında planlama çalışmalarına katkısı açısından oldukça önemlidir.

Katılımcılara göre; Araştırma sahasındaki esnafların turizm gelirlerinden memnun olmadığı görülmektedir. Bunun nedenleri arasında geçen yıllarda Rusya Federasyonu ile olan uçak krizi ve ülkede yaşanan terör olayları gösterilebilir.

Kemer'de esnafın turizme ilgi duyduğu, turisti misafir, dost arkadaş olarak gördüğü, turistlere gerekli saygıyı gösterdikleri ortaya çıkmaktadır. Bunun yanında esnafın yabancı turisti daha fazla tercih ettiği, turisttin ilçe ekonomisine katkı yaptığı ancak turist kalitesinin yıllar itibarıyla düştüğü dolayısıyla elde edilen gelirin az olduğu belirtilmiştir.

Esnafın turistlere karşı gerekli saygıyı gösterdiğini, turistlerle iletişim kurmaktan hoşlandıklarını, turistlerle ikili ilişkiler kurarak dostluklarını, arkadaşlıklarını uzun yıllar sürdürdüklerini belirtmişlerdir. Bunun yanında daha önce alışveriş yapan turistlerin tekrar işyerlerine gelmesi turistlerin esnaflardan memnun olduğunun göstergesidir.

Turistlerin yerel halk ile bağlantı içinde olması, yerel ürünlere ilgi duyması esnafı memnun etmektedir. Turistlerden Türkçe kelimeler duymaktan son derece memnun olan esnafların, turistlerin yerel kültüre zarar vermediğini düşüncesindedir.

Esnafın Kemer'de turizmin kötü durumda olduğunu, kalitenin düşük olduğunu büyük kurumsal mağazaların işlerini etkilediklerini belirtmişlerdir. Bu mağazalara turizm bölgelerinde sınırlandırılma getirilmelidir. Daha çok bölgenin esnaflarının turizmden faydalanması sağlanmalıdır.

Yerel yönetimlerin esnafların bilinçli olması konusunda çaba göstermelidir. Turizmde çalışan tüm esnaflara, işçilere turizm hakkında eğitimler, seminerler düzenlenmelidir. Esnafın turiste sadece gelir odaklı yaklaşmamalıdır. Malın değerinden kat ve kat daha fazlaya satılması turistin güvenini zedelemektedir. Böylece turistin ülkeye karşı ön yargısı oluşmakta bir daha gelmek istememekte ya da otelden dışarı çıkmak istememektedir.

Özel acenteler için çalışan rehberlerin daha çok kazanç elde etmek için belirli noktalara turizm taşımacılığının hat safhada olduğu görülmekte, azımsanmayacak sayıda rehber, çarşı esnafı hakkında (paranızı çalarlar, tecavüz, tacize uğrarsınız) yalan yanlış ifadeler kullanarak turizmi kötü yönde etkiledikleri görülmektedir. Bu durumdan çarşı esnafı şikâyetçi durumdadırlar. Yerel yönetimin acilen bu konuya el koyup denetlemeleri ve yaptırım uygulamaları gerekmektedir. Turizm için sahada dernekler oluşturulup, turizmde yaşanan olumsuzlukların giderilebilmesi için gerekli çalışmalar yapılmalıdır.

Referanslar

- Erdoğan, H. (1995). “*Ekonomik, Sosyal, Kültürel, Çevresel Yönleriyle Uluslararası Turizm*”, Uludağ Üniversitesi Basımevi, Bursa.
- Evliyaoğlu, S. (1989). *Genel Turizm Bilgileri*, Gazi Üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi Yayını, Ankara.
- Özgüç, N. (2007). *Turizm Coğrafyası*. Çantay Kitapevi, İstanbul.
- Sarı, C. (2014)“*Bir Turizm Coğrafyası Araştırması: Antalya Turizminin Son On Yılı*”, Coğrafyacılar Derneği Uluslararası Kongresi
04-06 Haziran 2014, Muğla,
<http://www.tdk.gov.tr/>(Son erişim tarihi 20/09/2018 12.23)